

Вінницький національний технічний університет
Кафедра суспільно-політичних наук
Факультет менеджменту та інформаційної безпеки

КОМУНІКОЛОГІЯ **(вибірковий)**

I (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітні програми: всі.

Спеціальності: всі

Викладач: Денисюк С.Г.

Мова викладання: **українська**

Семестр – **3**

Кредитів ЕКТС – **3**

Лекцій – 18 год. (денна форма), 5 год. (заочна форма)

Практичних – 18 год. (денна форма), 5 год. (заочна форма)

Самостійна робота – 54 год. (денна форма), 80 год. (заочна форма)

Вид контролю: залік

Передумови для вивчення дисципліни

«Комунікологія» є міждисциплінарною наукою, яка базується на знаннях з психології, політології, соціології, математики тощо. Досліджуються сутність комунікації, її роль у житті суспільства, основні теорії і види. Акцентується увага на культурних, психологічних і технологічних засадах політико-комунікативних процесів. Вивчаються шляхи оптимізації комунікативних процесів за допомогою їх моделювання у рамках теорії ігор.

Мета вивчення дисципліни «Комунікологія»: на основі отриманих знань сформувані комунікативні навички, ціннісні орієнтації та настанови, підвищити рівень культури і свідомості студентів, сприяти формуванню активної громадянської позиції та участі у загально цивілізаційних і вітчизняних процесах на демократичних засадах.

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Результати навчання:

ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

ПРН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

— **знати:**

основні поняття та категорії в сфері комунікативних зв'язків; теорії та моделі комунікацій; засоби комунікації; культурні, психологічні, суспільно-політичні, економічні чинники комунікативних зв'язків; символічні основи (імідж, бренд, репутація) комунікації; соціетальний капітал комунікації; механізми реалізації і методи моделювання комунікативних процесів тощо.

— **вміти:**

логічно та послідовно викласти засвоєний ними матеріал, використовувати під час відповіді схеми, діаграми та інші унаочнення, робити самостійні науково обґрунтовані висновки та узагальнення, аргументовано відстоювати свою точку зору та міркування, аналізувати особливості та основи комунікативних процесів, обирати тактику і стратегію в процесі комунікації, оцінювати і аналізувати ефективність комунікативних зв'язків, здійснювати їх моделювання.

Для ефективного опанування студентами навчального курсу надзвичайно важлива інтенсивна самостійна робота з різноманітними джерелами інформації: збірниками документів, підручниками, навчальними посібниками, словниками, науковими монографіями та статтями, науково-популярною літературою тощо.

Тематика

Змістовий модуль 1. Концептуальні та теоретико-методологічні засади аналізу комунікативних процесів

Тема 1. Комунікація: основні поняття і методологія.

Тема 2. Теорії комунікації.

Тема 3. Культурні та психологічні чинники комунікативної взаємодії.

Тема 4. Суспільно-політичні та економічні чинники комунікативних процесів.

Змістовий модуль 2. Праксеологічні аспекти комунікативних зв'язків

Тема 5. Символічні та соціетальні основи комунікативних процесів.

Тема 6. Механізми реалізації комунікації в сучасних умовах.

Тема 7. Ефективність комунікативних процесів.

Тема 8. Моделювання комунікативних процесів.

Теми практичних занять

Тема 1. Комунікація: основні поняття і методологія

Тема 2. Теорії комунікації.

Тема 3. Культурні та психологічні чинники комунікативної взаємодії.

Тема 4. Суспільно-політичні та економічні чинники комунікативних процесів.

Тема 5. Символічні та соціетальні основи комунікативних процесів.

Тема 6. Механізми реалізації комунікації в сучасних умовах.

Тема 7. Ефективність комунікативних процесів.

Тема 8. Моделювання комунікативних процесів.

Методи навчання та техніки, які будуть використовуватись

Основними методами навчання є:

- лекція-візуалізація;
- навчальна дискусія;
- презентація;
- спільні розробки;
- обговорення ситуаційного завдання;
- інтерактивні методи;
- консультації.

Індивідуальні завдання

Студенти опрацьовують вузькі та актуальні питання дослідницького характеру в рамках кожної теми в наступних випадках: при відпрацюванні пропущених занять; при особливій практичній важливості матеріалу, при написанні есе, творчих робіт. Студенти аналізують практичні комунікативні ситуації, виконують тестування тощо.

Для відпрацювання пропущених занять студентам пропонується розробка тестів (на вірну відповідь, на правильну відповідність та послідовність тощо), виконання творчих робіт. Можлива розробка презентацій за матеріалами пропущених тем. Найкращі презентації можуть використовуватися на лекційних заняттях викладачем.

Крім того, студенти денної форми навчання можуть готувати доповіді на щорічні науково-практичні конференції ВНТУ.

Контроль

Поточний контроль проводиться шляхом оцінки індивідуального аналізу практичних ситуацій за темами курсу, опитування за контрольними питаннями з окремих тем, тестування на практичних заняттях, оцінки захисту виконаних індивідуальних завдань, проведення колоквиумів у формі контрольної роботи або тестів. Студенти заочної форми навчання захищають контрольну роботу.

Підсумковий контроль знань студентів проводиться шляхом складання заліку за темами, що охоплюють весь курс дисципліни. Залік може проводитись за допомогою усного опитування та/або тестування, в тому числі електронного.

Оцінювання результатів навчання

Модуль	Колоквиум	Практичні заняття	Відвідування лекцій, поведінка на лекції (уважність, ведення конспекту, пунктуальність)	Бали
I	20	18	12	50
II	20	18	12	50
Семестр	40	36	24	100

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів

Рівень компетентності	За нац. шкалою	За шкалою ЕКТС	Критерії оцінювання
IV Високий (творчий) «5»	зараховано	A	90-100б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; виявлено глибокі знання комунікології; сформовано необхідні практичні комунікативні навички, ціннісні орієнтації та настанови; усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
III Достатній (конструктивний) «4»		B	82-89б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин; сформовано уміння викладати основні ідеї щодо комунікології. Необхідні практичні комунікативні навички в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
		C	75-81б. Програмні результати досягнуті повністю. Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин. Вміння викладати базові ідеї комунікології, а також практичні комунікативні навички сформовані недостатньо; усі передбачені програмою навчання завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками.

II Середній (репродуктивний) «3»		D	64-74б. Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, виявлено знання та розуміння основних положень комунікології; необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
		E	60-63б. Програмні результати досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання завдань не виконано або якість виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального.
I Низький «2»	не зараховано з можливістю повторного складання	FX	35-59б. Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F	0-34б. Програмні результати не досягнуті. Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів за видами робіт

Рівень компетентності	Критерії оцінювання		
	Усна доповідь	Практичне завдання	Колоквіум (тести)
IV Високий (творчий) «5»	5 б.: здобувач повністю розкрив суть питання, надав правильне теоретичне тлумачення визначенням та категоріям.	5 б.: виставляється при правильному та безпомилковому проведенні необхідних розрахунків з поясненням і коментуванням отриманих результатів	18-20 б.: 90-100% правильних відповідей
III Достатній (конструктивний) «4»	3-4 б.: здобувач розкрив суть питання, але у відповіді допущені неправильні обґрунтування окремих положень.	3-4 б.: при правильному і безпомилковому розв'язанні задачі, але без пояснень до розрахунків, без посилань на певні формули чи методики, при відсутності або помилкових коментарях до отриманих результатів	15-17 б.: 75-89% правильних відповідей
II Середній (репродуктивний) «3»	1-2 б.: здобувач не розкрив питання, але брав участь в обговоренні питань	1-2 б.: виставляється, якщо при виконанні допущені помилки, які свідчать про недостатнє знання формул або методик розв'язання відповідних задач	12-14 б.: 60-74% правильних відповідей

I Низький «2»	0 б.: за повну відсутність відповіді	0 б.: виставляється у випадку, якщо задача не розв'язана взагалі	0-11 б.: 0-59% правильних відповідей
---------------------	---	---	---

Політика курсу

Викладач та всі здобувачі, що вивчають цей курс, зобов'язуються дотримуватись таких положень «Кодекс етики ВНТУ», «Положення про академічну доброчесність студентів та науково-педагогічних працівників ВНТУ», «Положення про рейтингову систему оцінювання досягнень студентів у ВНТУ» та розуміють, що за їх порушення несуть особисту відповідальність.

Рекомендована література

1. Денисюк С. Г. Комунікологія : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2015. 102 с.
2. Денисюк С. Г. Технологічні виміри політичної комунікації : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2010. 276 с.
3. Денисюк С. Г. Культурологічні виміри політичної комунікації : монографія. Вінниця : ВНТУ, 2012. 396 с.
4. Денисюк С. Г. Математичне моделювання та побудова проведення майбутніх президентських виборів в Україні. Нова парадигма : журнал наукових праць / голов. ред. В. П. Бех. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. Вип. 78. С. 107–115.
5. Квіт С. Масові комунікації: підручник. Київ: Видавничий дім «Києво- Могиллянська академія», 2008. 208 с.
6. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. , Шиян А. А. Моделювання процесів в політико-комунікативному просторі: монографія. Вінниця : ВНТУ, 2010. 260 с.
7. Холод О. М. Комунікаційні технології підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 213 с.
8. Центр SOCIS. URL: <http://socis.kiev.ua/>
9. Центр Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua/>